

Retningslinjer for Naturstyrelsens mountainbiketilbud (MTB)

Indledning

Med udgangspunkt i Naturstyrelsens arealejerskab tilstræbes et landsdækkende tilbud af MTB-spor, som alle kan bruge: Børn som voksne – lokale som turister – organiserede som uorganiserede – begyndere som eksperter – mænd som kvinder.

Nærværende retningslinjer har til formål at sætte rammerne for udviklingen af styrelsens MTB-tilbud.

Naturstyrelsens landsdækkende tilbud af MTB-spor skal være med til at sikre MTB-tilbud for alle, at tilbuddene kan understøtte danskernes mulighed for sundhed og livskvalitet, og at tilbuddene kan være med til at skabe vækst og arbejdspladser.

Det er en overordnet ambition, at udviklingen af alle aktiviteter på Naturstyrelsens arealer sker i gensidig respekt mellem de forskellige brugergrupper, bygger på hensyn og forståelse overfor andre interesser samt hensyn til naturgrundlaget.

Mål

Overalt i Danmark skal der på Naturstyrelsens arealer være et MTB-tilbud i form af et blåt gennemgående MTB-spor (let spor), dvs. et spor, hvor der køres med fuld hjulkontakt med underlaget.

Dette mål sikres ved, at alle lokalenheder fremover hver tilbyder mindst et blåt gennemgående MTB-spor. Dette tilbud skal primært fremmes gennem brugerdrevne partnerskaber, fx i form af ekstern finansiering, frivillige eller anden ekstern virksomhed til etablering og vedligeholdelse heraf.

Hvor og hvor mange blå gennemgående MTB-spor, der herudover skal være lokalt, besluttet som udgangspunkt af den enkelte enhed i forhold til det regionale MTB-kundegrundlag. Det tilstræbes, at der ikke er mere end 40 km målt i luftlinje til et andet *offentligt tilgængeligt* blåt MTB-spor, heri medregnet private og kommunale MTB-spor. De blå spor skal kun etableres, hvis der findes et tilstrækkeligt behov, og Naturstyrelsen har et egnet areal.

Anlæg og vedligeholdelse af Naturstyrelsens blå gennemgående MTB-spor finansieres som udgangspunkt gennem partnerskabsaftaler, fx i forbindelser med aftaler om udbygning med loops.

Er der fra samarbejdspartnere ønsker om yderligere MTB-tilbud, fx at et blåt gennemgående spor tilføres loops af anden sværhedsgrad eller separate MTB-spor af andre sværhedsgrader, kan det ske, når en nærmere aftalt del af det blå spor er etableret. Loops skal holdes i samme MTB-cykelklasse (fx cross-country, XCO og XCM), som det blå spor er rettet mod.

Udformning og placering af spor

Alle MTB-spor på Naturstyrelsens arealer skal have en god kvalitet og være sikre at bruge. Det vil være motiverende for frivillige, så MTB-cykling tiltrækkes af og kanaliseres til de afmærkede spor. Det kræver, for at sporene er interessante, at de skal have en tilstrækkelig længde, sporvariation og være afmærket, primært gennem skiltning som single-track (én kørselsretning). Set i forhold til brugeren

må sporet gerne bidrage til at forstærke formidlingspotentialet af biodiversitet, landskab og fortidsminder. Placeringen kan gerne påvirkes af den lokale basisstruktur for services, men også mulighed for at skabe et tilstrækkeligt volumen af cyklister, hvilket kan være afgørende for sporets betydning ift. turisme, tiltrækning af frivillige o.a.

Som udgangspunkt etableres der ikke spor, hvor:

- Naturhensyn og MTB-kørsel ikke måtte være forenelige. Naturhensyn omfatter fx hensyn til biodiversitet. Der kan dog godt udlægges et spor, som kan sammenbinde ruter gennem sårbare områder.
- Naturstyrelsen prioriterer andre hensyn højere jf. formålsbestemmelserne i skovloven, naturbeskyttelsesloven og museumsloven.

Lokalenheden afgør på baggrund af foranstående, om der kan gives tilladelse til anlæg af et MTB-spor, idet lokalenheden forud for beslutningen dokumenterer og gennemfører en screening af sporets mulige påvirkning af:

- Andre brugergrupper
- Fortidsminder og kulturhistorie
- Flora og fauna, herunder i relevant omfang N2000, bilag IV-arter o.l.
- Jordbund og terræn

Anlæggelse og vedligeholdelse af MTB-spor

MTB-spor på Naturstyrelsens arealer bliver anlagt – og vedligeholdt – så sporene tager udgangspunkt i de naturgivne udfordringer, som terræn, jordbund, hældning og enkeltliggende sten giver.

Mindre terrænændringer sker alene for at sikre sporets robusthed og mindske vedligeholdelsesbehov, altså som en sikkerhed mod erosion og udskridning og for evt. at reducere fart.

Tilførte materialer skal i givet fald være naturmaterialer sten, grus, sandsække eller ubehandlede træstammer o.l. – altså naturligt forekommende materiale frem for fx brædder.

Der kan ikke foretages terrænændringer eller andet, der medfører en niveauforskel på over 30 cm, med mindre sporets sværhedsgrad, de lokale naturgivne forhold, fx på skrånninger, o.l. tilsiger andet. En eventuel overskridelse af de 30 cm kan kun ske efter skriftlig godkendelse fra Naturstyrelsen og under respekt af skovlovens rammer.

Menneskeskabte, nemme teknikbaner, fx for at kunne øve sin teknik, kan godt understøttes som en facilitet på Naturstyrelsens arealer.

Sværhedsgrader

Alle MTB-spor skal inden 2020 være gennemgået og gradueret, så skiltningen følger den fælles sværhedsgradsmærkning udarbejdet mellem Danmarks Cykle Union, DGI og Naturstyrelsen. Tilpasningen kan evt. ske gennem loops.

Partnerskaber og inddragelse af frivillige (sporbygger-grupper)

Målet for Naturstyrelsen ved partnerskaber og inddragelse af frivillige er, at alle parter skal opleve at indgå i et ligeværdigt samarbejde om MTB-aktiviteter på Naturstyrelsens arealer. Målet med samarbejdet er at etablere særlige muligheder for MTB'ere, formidle rammerne for brugen af naturen, være med til at skabe turismemuligheder, bruge MTB-spor som midler til konfliktløsning, skabe sikkerhed for sporets fortsatte eksistens mv.

Lokalenhederne kan afhængig af de konkrete omstændigheder bidrage med fx viden, arealer, muligheder, maskiner, mindre økonomiske bidrag m.v., mens de øvrige parterne kan bidrage med fx planlægning, frivilligtimer, evt. materialer, fonds- og sponsorbidrag m.v.

Det er ikke, udover etablering af de gennemgående blå MTB-spor, lokalerhedernes opgave at drive andre MTB-spor frem, men meget gerne understøtte et lokalt engagement hos foreninger, sporgrupper, lokale ildsjæle o.a. Omfanget af yderligere spor tager derfor udgangspunkt i den lokale efterspørgsel, samt hvor vidt lokale frivillige vil engagere sig i etablering og vedligeholdelse af MTB-spor.

Hvor vedligeholdelsen ikke kan opretholdes, fordi eksterne springer fra, kan afmærkningen af loops og separate røde/sorte MTB-spor nedlægges. Før nedlæggelse vil Naturstyrelsen gennem lokale kontakter søge efter frivillige til at videreføre sporet.

Naturstyrelsens paradigme for indgåelse af aftaler om oprettelse af MTB-spor skal følges. Lokalerhederne kan i forbindelse med indgåelse af aftaler inddrage forholdet til blå spor i aftalerne samt andre samarbejdsrelaterede forhold.

Hvor frivillige sporbyggere står for etablering af nye MTB-spor på Naturstyrelsens arealer, bør det så vidt det er muligt sikres, at de er under ledelse af folk, der har taget et sporbygger-kursus eller tilsvarende under Danmarks Cykle Union, DGI eller lignende.

Styrelsens partnere har pligt til at tegne/indgå i en arbejdsskadeborsikring i relation til det arbejde, som frivillige udfører. Særligt kan peges på Idrættens Forsikringer, som forsikrer frivillige gennem en række aktiviteter i regi af fx DGI, Danmarks Idræts-Forbund og Danmarks Cykle Union.

Formidling

Alle Naturstyrelsens MTB-spor skal fremgå af Udinaturen.dk, hvor de skal være GPS-downloadbare. Naturstyrelsen sørger for, at MTB-spor lægges ind baseret på bidrag fra partnerskabsparterne.

Der kan gennemføres oplysningskampagner lokalt, regionalt og på landsplan, så MTB-brugerne bliver gjort opmærksomme på, hvor de må køre - og hvor de ikke må køre.

En oplysningskampagne kan fx bestå af et kort uddelt til lokale cykelhandlere og formidlet på hjemmesider, Facebook, Udinaturen.dk mv. med oplysning om spor og ruteforslag til MTB-brugerne.

I særlige tilfælde kan der skrives til forbudsskiltning/fjernelse af anlæg og spor, når brugere ikke følger lovgivningen eller lokale anvisninger for kørsel på afmærkede spor eller udenfor disse.

Naturstyrelsen vil arbejde aktivt for at udbrede kendskabet til det fælles MTB-kodeks aftalt mellem Danmarks Cykle Union, DGI og Naturstyrelsen, og som også Dansk Skovforening bakker op om.